

**Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų
dėl 2014–2020 m. Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos pakeitimo
ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos**

ĮVERTINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
1.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, A. Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius	1. Programos pakeitimo projektu, kuriam atliekamas SPAV, siūloma pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1 investicinio prioriteto 4.1.1 konkretaus uždavinio „Padidinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą“ skyrių „Didelės apimtys projektai“ (7–8 psl.) numatant vieną priemonę – didelio naudingumo kogeneracijos pajėgumų, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, sukūrimas Vilniaus mieste (1 ir 2 alternatyva), vietoj patvirtintoje Veiksmų programoje numatytų 2 priemonių – kogeneracinių jėgainių, naudojančių vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius, įrengimo Vilniuje ir Kaune. Pakeitimo projektu taip pat siūloma pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.2 investicinio prioriteto lentelę „Didelės apimtys projektai“ (11–12 psl.) numatant naują priemonę – komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste (1 alternatyva) arba numatant 2 naujas priemones (12 psl.) – komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste ir Komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Kauno mieste (2 alternatyva), kai tuo tarpu patvirtintoje Veiksmų programoje šiame prioritete tokio pobūdžio priemonės nenurodytos. Atsižvelgiant į tai, kad atliekant patvirtintos Veiksmų programos SPAV, buvo vertintas kitoks, nei siūlomas Veiksmų programos pakeitimo projekte 4 ir 5 prioriteto priemonių paketas (2 kogeneracinės jėgainės Vilniuje ir Kaune, naudojančios vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius, plėtojama atliekų rūšiavimo ir rūšiuojamojo surinkimo sistema, visuotinė atliekų surinkimo paslauga, sukuriami pajėgumai komunalinių atliekų paruošimui perdirbti ar kitaip naudoti), atliekant Veiksmų programos pakeitimo SPAV turi būti vertinamas visas siūlomas pakeitimų paketas,	Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos tekstas. Atkreipiamė dėmesį, kad Veiksmų programos pakeitimas neįtakos numatyto atliekų rūšiavimo ir rūšiuojamojo surinkimo sistemos, visuotinės atliekų surinkimo paslaugos plėtojimo, sukuriamų pajėgumų komunalinių atliekų paruošimui perdirbti ar kitaip naudoti.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		t. y. 1 alternatyva – kogeneracinė atsinaujinančių energijos išteklių (biokuro) jėgainė Vilniuje, kogeneracinė atliekų deginimo jėgainė Vilniuje, rūšiavimo surinkimo sistema ir kt., 2 alternatyva – kogeneracinė atsinaujinančių energijos išteklių (biokuro) jėgainė Vilniuje, 2 kogeneracinė atliekų deginimo jėgainės Vilniuje ir Kaune, rūšiavimo surinkimo sistema ir kt., kadangi Veiksmų programos pakeitimas sąlygos kitokias pasekmes aplinkai nei buvo nustatytos atliekant patvirtintos Veiksmų programos SPAV. Be to, SPAV turi būti nuoseklus, kad būtų galima tinkamai įvertinti viso pakeitimų paketo pasekmes aplinkai, o ne tik dalies pakeitimų ir pasirinkti tinkamiausią Veiksmų programos 4 ir 5 prioriteto įgyvendinimo alternatyvą. „Nulinė“ alternatyva turi apimti visas patvirtintos veiksmų programos 4 ir 5 prioriteto priemones, kad būtų galima palyginti siūlomų pakeitimų pasekmes su patvirtintos Veiksmų programos sąlygojamomis pasekmėmis. 2. Ataskaitos 3 ir 6 psl. paskutinėje pastraipoje turėtų būti patikslinti metai, jei turima mintyje poveikio aplinkai vertinimas, kurio rezultatais remiamasi rengiant Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“, pakeitimo projektą. 3. Ataskaitos 7 psl. pateikiamoje informacijoje apie Veiksmų programos pakeitimą nurodoma, kad pakeitimas atliekamas atsižvelgiant į pasikeitusią ekonominę situaciją, tačiau iš esmės nedetalizuojama kaip ši situacija pasikeitusi. 4. Ataskaitos 7 psl. siūlome patikslinti sakinio „laikantis atliekų hierarchijos principų, sumažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį ir taip padidinant atliekų tvarkymo sistemos efektyvumą“ formuluootę, nes laikantis atliekų tvarkymo hierarchijos principų iš esmės sumažėja sąvartynuose šalinamų atliekų kiekis (priešingai vyksta nesilaikant atliekų tvarkymo hierarchijos principų). 5. Manytina, kad ataskaitos 7 psl. pastraipa „Pakeitimu siūloma <...>“ turi būti papildyta informacija ir apie Kaune numatomą statyti atliekų deginimo jėgainę, nes toliau tekste kalbama apie dvi galimas alternatyvas (vienoje iš jų ir apie atliekų deginimo jėgainę Kaune). 6. Ataskaitos 7–8 psl. turi būti patikslinta informacija, kuri pateikiama	Atsižvelgta, patikslinti ataskaitos 1 ir 3.2 skyriai – turimas omenyje ne vertinimas, kuris buvo atliktas rengiant Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano pakeitimo projektą, o Vilniaus (2015 m.) ir Kauno (2013 m.) kogeneracijos įrenginių planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius. Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos 3.2 skyrius.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadą, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		remiantis Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto LR Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ (toliau – planas), 115 punktu. Taip pat pažymėtina, kad visoje ataskaitoje naudojami terminai turi atitikti plano nuostatas. 7. Atsižvelgiant į ataskaitos 3.1 ir 3.2 lentelėse pateiktą alternatyvų palyginimą, eilutėje „SaF specialieji programos rezultato rodikliai“ neaišku, ar įgyvendinus Alternatyvą Nr. 1 ar Alternatyvą Nr. 2 toliau būtų kuriami/gerinami atskiros atliekų surinkimo pajėgumai. Toliau tekste tokios informacijos taip pat nėra, tačiau svarbu ją akcentuoti, nes rūšiuojamasis atliekų surinkimas prisideda prie atliekų pakartotinio naudojimo, perdirbimo didinimo ir iš esmės prie atliekų tvarkymo vadovaujantis aukščiausiais atliekų tvarkymo hierarchijos prioritetais. 8. Pažymėtina, kad ataskaitos 3.1 ir 3.2 lentelėse pateikta informacija turėtų koreliuoti su Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano pakeitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumente pateikta informacija dėl atliekų kiekių ir jų tvarkymo alternatyvų (proc.) (http://www.am.lt/VI/index.php#a/17238, 2.4.3 lentelė, 21 psl.). 9. Ataskaitos skyrių 3.4. Informacija apie Veiksmų programos pakeitimo sąsajas su kitais strateginiais dokumentais prašome papildyti informacija apie atliekų tvarkymo sektoriaus strateginius tikslus (pavyzdžiui, Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje numatytas ilgalaikis tikslas atliekų tvarkymo srityje – Ilgalaikiai tikslai – sukurti socialiniu, aplinkos ir ekonominiu požiūriais tinkamiausią komunalinių, gamybos ir kitoje ūkio veikloje susidarancių atliekų tvarkymo sistemą, sumažinti atliekų susidarymą ir jų neigiamą poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, užtikrinti racionalų atliekų energijos išteklių naudojimą, informavimą ir švietimą atliekų tvarkymo klausimais), uždavinius ir kryptis bei sąsajas su Veiksmų programos pakeitimu. 10. Ataskaitos skyriaus 4.3 Išteklų naudojimas ir atliekų tvarkymas antrąją pastraipą prašome patikslinti vadovaujantis Plano 133 ir 137 punktų nuostatomis (įrenginių pavadinimai, eksploatacijos pradžios metai ir pan.).	suvienodinti. Atsižvelgta, patikslintas Ataskaitos tekstas. Atkreipiamė dėmesį, kad Veiksmų programos pakeitimas neįtakos numatyto atliekų rūšiavimo ir rūšiuojamojo surinkimo sistemos, visuotinės atliekų surinkimo paslaugos plėtojimo, sukuriamų pajėgumų komunalinių atliekų paruošimui perdirbti ar kitaip naudoti. Ataskaitos 3.4 lentelėje (buvusios 3.1 ir 3.2 lentelės) pateikta informacija yra tiesiogiai perkelta iš Veiksmų programos pakeitimo projekto. Veiksmų programoje pateikti duomenys yra suderinti su Aplinkos ministerija. Atsižvelgta, patikslintas Ataskaitos 3.4 skyrius, pateikti su Veiksmų programos pakeitimu susiję Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje numatyti tikslai ir uždaviniai. Atsižvelgta, patikslintas Ataskaitos 4.3 skyrius. Neatsižvelgta. Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių pavadinimo tikslinimas taip „mechaninio

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		fondų investicijų veiksmų programos 2 psl. antroje pastraipoje (aprašant Alternatyvą Nr. 1 ir Alternatyvą Nr. 2).	rūšiavimo ir biologinio apdorojimo įrenginiai“ yra redakcinio pobūdžio ir nepapildantis esmės. Atkreiptinas dėmesys, kad 3 įrenginiai iš 10 yra pradėti eksploatuoti 2016 m. I-II ketv., todėl keitime nurodyta įrenginių eksploatacijos pradžia 2015-2016 metai yra teisinga.
		11. Ataskaitos skyriaus 4.3 Išteklų naudojimas ir atliekų tvarkymas trečiąją pastraipą prašome patikslinti vadovaujantis Plano 230.3 punkto nuostata. Pažymėtina, kad perdavimo, pakartotinio ar kitokio panaudojimo (energijos gamybai) procentas skaičiuojamas ne nuo visų susidarancių atliekų kaip pažymėta ataskaitos tekste, bet nuo komunalinių atliekų. Be to, šioje pastraipoje turi būti įvardijamas dokumentas, kuriame nurodytas strateginis tikslas „iki 2030 m. laipsniškai sumažinti komunalinių atliekų šalinimą sąvartynuose iki 10 proc. <...>“, nes, kiek mums žinoma, tokio įtvirtinto tikslo kol kas nėra. Toks tikslas įvardintas 2015 m. gruodžio 2 d. Europos Komisijos (toliau – EK) pateiktame žiedinės ekonomikos pasiūlyme, kuris apima ir atliekų direktyvų pakeitimus. Šiuo metu šis EK pasiūlymas svarstomas Europos Sąjungos Tarybos Aplinkos darbo grupės posėdžiuose.	Atsižvelgta, patikslinant Ataskaitos 4.3 skyrių pagal naujausią Plano 230.3 punkto pakeitimą (Nr. 544, 2016-06-01, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15118).
		12. Ataskaitos skyriaus 4.3 Išteklų naudojimas ir atliekų tvarkymas 25 psl. 4 pastraipos sakinio dalį „<...> panaudoti atliekas energijai gauti.“ siūlome braukti.	Atsižvelgta, patikslinant Ataskaitos 4.3 skyrių.
		13. Prašome patikslinti lentelių 5.1.1 ir 5.2.1 „Požeminio ir paviršinio vandens išteklių valdymas“ stulpelyje „Prognozuojamos pasekmės aplinkai aplinkos apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslų atžvilgiu“ pateiktą informaciją dėl numatomų teigiamų pasekmių gruntiniam ir požeminiam vandeniui. Pažymėtina, kad vadovaujantis Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėmis, patvirtintomis LR aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“, sąvartyne susidaręs užterštas vanduo ar filtratas turi būti išvalyti taip, kad atitiktų į paviršinio vandens telkinius išleidžiamų nuotekų reikalavimus <...>“, o sąvartynai įrengti vadovaujantis minėtų taisyklių reikalavimais. Atsižvelgiant į tai, manome, kad sumažėjęs	Atsižvelgta, patikslintos ataskaitos lentelės 5.1.1 ir 5.2.1 „Požeminio ir paviršinio vandens išteklių valdymas“.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadą, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		sąvartyno filtrato kiekis turės netiesioginį teigiamą poveikį gruntiniam ir požeminiam vandeniui. 14. Svarbu pažymėti, kad didžiausias atliekų tvarkymo ir išteklių išsaugojimo efektyvumas pasiekiamas atliekas tvarkant vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu (atliekų hierarchija), kur aukščiausias prioritetas skiriamas atliekų prevencijai, pakartotiniam naudojimui, perdirbimui, atliekų, kurių negalima perdirbti kitokiam naudojimui (energijos gamybai) ir, galiausiai, šalinimui sąvartyne. Atsižvelgiant į tai, ataskaitoje siūlome aiškiai įvardinti, kad bus laikomasi numatytų atliekų tvarkymo prioritetų, skatinamas rūšiuojamasis atliekų surinkimas (tai aukštesnis prioritetas nei atliekų deginimas), o energijai gauti naudojamos tik po rūšiavimo likusios netinkamos pakartotinai naudoti ar perdirbti energetinę vertę turinčios komunalinės atliekos. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, prašome patikslinti ataskaitos 7.1 ir 7.2 lentelių stulpeliuose „Veiksmų programos pakeitimo alternatyva Nr. 1 <...>“ esančią informaciją, nes iš esmės „Nulinė“ alternatyva taip pat yra gera, skatina atskiro atliekų surinkimo plėtrą ir padeda įgyvendinti aukščiausius atliekų tvarkymo hierarchijos prioritetus. Atliekų naudojimas energijai gauti yra žemesnis prioritetas pagal atliekų tvarkymo hierarchiją, tačiau jis svarbus, nes padeda pasiekti numatytus Europos Sąjungos ir nacionalinius atliekų tvarkymo tikslus. 15. Atsižvelgiant į visas aukščiau pateiktas pastabas, pagal poreikį prašome patikslinti ataskaitos 10 skyrių „SPAV ataskaitos santrauka“. 16. Pasiūlymo keisti Lietuvos Respublikos Partnerystės sutartį ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 psl. (aprašant Alternatyvą Nr. 1 ir Alternatyvą Nr. 2) prašome patikslinti informaciją pagal Plano 230.4 punktą, kuriame nurodoma, kad „<...> iki 2020 metų mažiausiai 50 procentų (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų <...> paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti (pagal antrą skaičiavimo metodą)“. Taip pat manome, kad netikslinga šiame sakinyje minėti skaičiavimo metodo, nes skaičiavimo metodas, priėmus žiedinės ekonomikos pasiūlymą, gali pasikeisti. Aprašant Alternatyvą Nr. 2, prašome atsižvelgti į 9 pastabą (kol kas nėra patvirtinto dokumento, kuriame būtų įvardintas 10 proc. tikslas dėl atliekų šalinimo sąvartynuose).	Atsižvelgta, patikslintas ataskaitos tekstas (3.3 skyrius ir 7.1 bei 7.2 lentelės). Atsižvelgta, patikslinta ataskaitos santrauka. Neatsižvelgta. Plano 230.4 punkte nustatyta atliekų <i>paruošimo</i> naudoti pakartotinai ir perdirbti užduotis. Partnerystės sutarties keitime 1.3.6 skyriaus pirmoji pastraipa papildyta nuostata dėl popieriaus, plastiko, metalų ir stiklo iš komunalinių atliekų <i>pakartotinio panaudojimo ir perdirbimo</i> užduoties (ne paruošimo), kurios procentinė išraiška nustatyta pagal antrą skaičiavimo metodą. Skaičiavimo metodo nurodymas suteikia daugiau aiškumo. Kitu skaičiavimo metodu nustatoma užduotis būtų kitokios išraiškos. Apie „paruošimo“ užduoties įgyvendinimą nuostatos yra Partnerystės sutarties 1.3.6 skyriaus antros pastraipos

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		17. Pasitūlymo keisti Lietuvos Respublikos Partnerystės sutartį ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 psl. (aprašant Alternatyvą Nr. 1 ir Alternatyvą Nr. 2) prašome patikslinti informaciją apie komunalinių atliekų tvarkymą (proc.) 2014 metais. Pažymėtina, kad 2014 metais sąvartyne pašalinta 58,85 proc. Siūlome vadovautis Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje http://atliekos.gamta.lt/cms/index?rubricId=e4055918-4f56-4aee-8c10-620b407cc6f1 pateikta atliekų apskaitos informacija. 18. Ataskaitos dalyje Oro taršos mažinimas (15–16 psl.) turi būti pateikta sąsaja su Nacionaline aplinkos apsaugos strategija (toliau – NAAS), jos pagrindiniu tikslu ir oro srityje, ir konkrečiais taršos mažinimo kiekvienam teršalui tikslais 2020, 2030 m. Svarbu pažymėti, kad Nacionalinėje energetikos strategijoje nėra apie aplinkos oro taršą (visas poveikis aplinkai siejamas tik su ŠESD sumažėjimu). Labai paviršutiniškas ir neteisingas vertinimas dėl sąsajos su Geteborgo protokolu (vienoje Ataskaitos dalyje teigiama, kad tiesiogiai veiks išmetimus, o toliau dėstoma apie ES finansavimą, bet ne apie tai, kaip veiks išmetimus). 19. Nesutinkame su Ataskaitos teiginiu (18 psl.), kad programos pakeitimas neturi sąsajų su sveikatos apsauga. Didžiuosiuose miestuose (ar viename iš jų) planuojama statyti naujus didelius energetikos objektus, kurie nuo gyvenamųjų teritorijų bus nutolę nedideliu atstumu. Manome, kad šis aspektas yra svarbus, todėl jis turi būti atspindėtas Ataskaitoje.	pabaigoje. Atsižvelgta. Patikslinta veiksmų programos keitimo tekste atliekų tvarkymo 2014 metų statistika pagal 2016-06-01 Eurostato duomenis Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (3.4 skyrius, aprašomoji lentelė): • sąsaja su Nacionaline aplinkos apsaugos strategija buvo nurodyta lentelės pradžioje „Visi vertinami komponentai“, todėl papildomai nebus kartojama lentelės dalyje „Oro taršos mažinimas“ • išimta sąsaja su Nacionaline energetinės nepriklausomybės strategija • papildytas ir patikslintas sąsajos su Geteborgo protokolu aprašymas. Neatsižvelgta. Ataskaitos 3.4 skyriuje nagrinėjamos Veiksmų programos pakeitimo sąsajos su strateginiais dokumentais. Pakeitimo pasekmės (pvz. sveikatos apsaugai) nagrinėjamos tolimesniuose ataskaitos skyriuose. Ataskaitos 20 psl. (buves 18 psl.) nurodyta, kad programos pakeitimas neturi sąsajų su <u>strateginiais</u> dokumentais, planais ir programomis sveikatos apsaugos srityje. Pažymėtina, kad SPAV ataskaitoje nagrinėjami naujų energetikos objektų poveikis aplinkai (įskaitant poveikį visuomenės sveikatai) buvo detalai įvertintas 2013 m. ir 2015 m. Vilniaus ir Kauno kogeneracijos įrenginių planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitose.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		20. Ataskaitos 18 psl. pateikiamas neteisingas teiginys „Kauno ir /arba Vilniaus“, nes atliekų deginimo įrenginiai planuojami Kaune ir Vilniuje arba tik Vilniuje.	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (4 skyrius)
		21. Ataskaitos 23 psl. (kaip ir daugumoje kitų vietų) siūlytina ne tik perrašyti tekstą iš kitų dokumentų, bet pateikti (dėl dokumento informatyvumo) ir nurodytų teršalų normas aplinkos ore.	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (4 skyrius)
		22. Ataskaitos 24 psl. nurodytas pirmasis ir paskutinis Aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslas, kurių atžvilgiu atliekamas vertinimas, persidengia; paskutinįjį tikslą siūlytina pateikti kaip 25 psl. – su nuoroda į NAAS ir joje išdėstytus tikslus dėl kiekvieno teršalo mažinimo energetikos sektoriuje.	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (4 skyrius)
		23. Ataskaitos dalyje Klimato kaita (30–31 psl.) aptariamas ŠESD kiekio mažėjimas dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo, nurodoma, kokie kiekiai ŠESD išsiskiria energetikos sektoriuje ir kokie kituose sektoriuose. Siekiant nuoseklaus programos pakeitimo projekto vertinimo, toks ekspertinis vertinimas ir duomenys kaip ir pasekmių klimato kaitai vertinime turi būti pateikti ir aplinkos oro taršos atveju.	Iš dalies atsižvelgta. Pateiktas vertinimas dėl NO _x , SO ₂ ir NH ₃ emisijų iš energetikos sektoriaus. Papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (4 skyrius)
		24. Ataskaitos dalyje Sveikatos apsauga (33 ir kt. psl.) tikslinga aprašyti ir apie benzo(a)pireną, nurodyti, kokių atstumu prie abiejų objektų yra gyvenamosios teritorijos; atkreiptinas dėmesys, kad yra atliktas ir žurnale „Medicina“ skelbtas oro taršos poveikio Vilniaus ir Kauno miestų gyventojams (netikslus pavadinimas) tyrimas ir išvados, kurios galėtų atsispausti Ataskaitoje.	Iš dalies atsižvelgta. Pateikta informacija, kokių atstumu prie abiejų objektų yra gyvenamosios teritorijos. Pažymėtina, kad 2013 m. ir 2015 m. Vilniaus ir Kauno kogeneracijos įrenginių planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų išvadose teigiama, kad naujai statomi objektai nedarys reikšmingo poveikio visuomenės sveikatai. Šios PAV ataskaitos buvo suderintos su atsakingomis aplinkos apsaugos institucijomis.
		25. dėl Ataskaitos 5.1.2 p. ir 5.2.2 p.: 1) metano išsiskyrimas iš sąvartynų nepriskirtinas prie oro teršalų išmetimų, todėl šioje dalyje tokia informacija apie teigiamą poveikį yra netinkama; 2) teigiama, kad „bus padidintos energijos gamybos apimtys. Bus sukurti 18 MW elektros ir 53 MW šiluminės energijos gamybos pajėgumai“ Kaip šiuo teiginiu pagrindžiama, kad bus teigiamas poveikis aplinkos orui? Kaip naujai sukurtų pajėgumų išmetamas papildomas teršalų kiekis nacionaliniu mastu prisidės prie taršos mažinimo tikslų 2020 ir 2030 m. įgyvendinimo ir NAAS strategijoje nurodyto tikslo – neviršyti išmetimų	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (5.1.2 ir 5.2.2 skyriai). Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos komponentams vertinimas buvo peržiūrėtas ir pakoreguotas atsižvelgiant į I pastabą. Dėl pasikeitusio vertinimo objekto pakoreguota pasekmių vertinimo argumentacija.

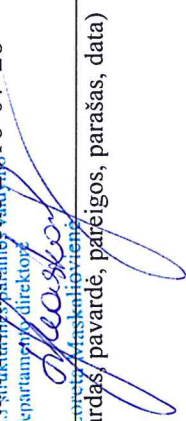
Eil. Nr.	Institucijos, teikiosios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		limitų – įgyvendinimo?	
		26. Atsižvelgiant į 25 pastabą, koreguotina informacija ir Ataskaitos 7.1 lentelėje.	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (7 skyrius)
		27. Pateikiant teiginį, kad 2 alternatyva (Vilnius ir Kaunas) pranašesnė už pirmąją (tik Vilnius), reikia pagrįsti, kad papildomų dviejų didelių energetikos objektų atsiradimas (veikla) aplinkos oro taršos mažinimo tikslų įgyvendinimo aspektu yra tikrai geriau, nei vieno.	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (7 skyrius) Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos komponentams vertinimas buvo peržiūrėtas ir pakoreguotas atsižvelgiant į I pastabą. Dėl pasikeitusio vertinimo objekto pakoreguota pasekmių vertinimo argumentacija.
		28. Prašome paaiškinti Ataskaitos 43, 44, 54 ir 55 puslapiuose pateiktą teiginį, kad „...komunalinėse atliekose iškastinės (fosilinės) kilmės anglis sudaro vos 1,1 procento, todėl galima laikyti, kad atliekų deginimo poveikis klimato kaitos atžvilgiu yra beveik neutralus“. Ar tai reiškia, kad planuojamose kogeneracinėse jėgainėse bus deginamos komunalinės atliekos, kurių sudėtyje yra 98.9 proc. biomasės ir 1,1 proc. iškastinio kuro?	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (5.1.2 ir 5.2.2 skyriai). Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos komponentams vertinimas buvo peržiūrėtas ir pakoreguotas atsižvelgiant į I pastabą. Dėl pasikeitusio vertinimo objekto pakoreguota pasekmių vertinimo argumentacija. Teiginio dėl komunalinių atliekų fosilinės kilmės anglies atsisakyta.
		29. Prašome Ataskaitoje pateikti informaciją apie degintinų komunalinių atliekų sudėtį. Informuojame, kad nepateikus degintinų komunalinių atliekų sudėties ar nepateikus kitų įrodymų dokumentų, Ataskaitoje turi būti pateikta išvada, kad deginant komunalines atliekas taikomas išmetimo faktorius nurodytas Lietuvos nacionalinės šiluminio efekto sukeliančių dujų apskaitos ataskaitoje (Lentelė 3–9): http://www.am.lt/VI/files/File/Klimato%20kaita/aTASKAITA/LT_NIR_20160617_final.pdf .	Atsižvelgta, papildytas ir patikslintas ataskaitos tekstas (5.1.2 ir 5.2.2 skyriai). Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos komponentams vertinimas buvo peržiūrėtas ir pakoreguotas atsižvelgiant į I pastabą. Dėl pasikeitusio vertinimo objekto pakoreguota pasekmių vertinimo argumentacija.
		30. Atkreiptinas dėmesys, kad Veiksmy programos pakeitimo projekte tiek 1, tiek 2 alternatyvos atveju (2 psl.) pateikiama informacija apie mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, jų paleidimo laiką skiriasi nuo informacijos, pateikiamos Valstybiname atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane, patvirtintame LR Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“.	Neatsižvelgta. 3 įrenginiai (Marijampolės, Šiaulių ir Vilniaus) yra pradėti eksploatuoti 2016 m. I-II ketv., todėl keitime nurodyta įrenginių eksploatacijos pradžia 2015–2016 metai yra teisinga.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
2.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius		Programos pakeitimui ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitai pritarta be pastabų.
3.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Vilniaus g. 33, 01506 Vilnius		Programos pakeitimui ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitai pritarta be pastabų.
4.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, J. Basanavičiaus g. 5, 01118 Vilnius		Programos pakeitimui ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitai pritarta be pastabų.

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos pakeitimo rengimo organizatorius:

ES struktūrinių paramos valdymo departamento direktorė

Loreta Maskaliūnienė, 2016-07-28

departamentų direktorė

 (vardas, pavardė, pareigos, parašas, data)